

แมงเม่านก

PENTAPHYLACAEAE

Eurya nitida Korth.

ไม้พุ่มหรือไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 10 เมตร เปลือก สีน้ำตาลเข้ม เรียบ หรือแตกเป็นรอยเล็ก ๆ เปลือกในสีขาว ใบ กว้าง 1.2-2.5 เซนติเมตร ยาว 4-7 เซนติเมตร ออกสลับ เรียงเวียนแผ่ระนาบเดียวบนกิ่ง รูปไข่ แคบหรือใบหอกแกมขอบขนาน ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคน แคบ ขอบจักซี่ฟันละเอียดแต่ค่อนข้างแหลมคมส่วนมากอยู่ในครึ่ง บน าดอกและใบอ่อน กลี้ยง ใบแก่แข็ง สีเขียวเป็นมันด้านบน ด้านล่างสีอ่อนกว่า กลี้ยงทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 0.1-0.4 เซนติเมตร กลี้ยง กิ่งเป็น ปีกเล็กน้อยหรือเป็นมุม (เป็นสีเหลี่ยมเมื่อตัดขวาง) โดยเฉพาะเมื่ออ่อน ดอกยาว 0.6 เซนติเมตร สีขาว แยกเพศ รูปกรวย กว้าง ออกเดี่ยวหรือมี 2-5 ดอกอยู่ด้วยกัน ที่ง่ามใบหรือตามกิ่ง กลี้ยงได้รอยแผลใบ กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ยาว 2 มิลลิเมตร รูปไข่กว้าง ปลายกลม กลี้ยง ดอกเพศผู้ เกสรเพศผู้ มี 12-15 อัน โคนเชื่อมติดกัน เล็กน้อย ดอกเพศเมียมีรังไข่กลี้ยง ก้าน เกสรเพศเมียยาว 3 มิลลิเมตร ด้าน บนแยกเป็นง่าม 3-5 ง่าม ผลยาว 0.5 เซนติเมตร ทรงกลมหรือรีกว้าง สีเขียวอ่อน สุกสี น้ำเงินเข้ม ภายในมีเนื้อ มีเมล็ดเล็กจำนวนมาก พบในที่ค่อนข้างโล่ง ตามชายป่าดิบเขาหรือตามลำธารที่มีหิน ในป่าดิบที่ต่ำ จังหวัดชุมพร ระนอง กระบี่ สตูล สงขลา คล้ายกับ var. *siamensis* ไคร้มด ใบกว้าง 3.5-4.5 เซนติเมตร ยาว 8-12 เซนติเมตร ตายอดกลี้ยงหรือมีขนสีเข้มกระจาย กิ่งเป็นมุมจาง ๆ หรือกลมเมื่อตัดขวาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอน ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z). กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : <https://indiabiodiversity.org/species/show/11796>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)